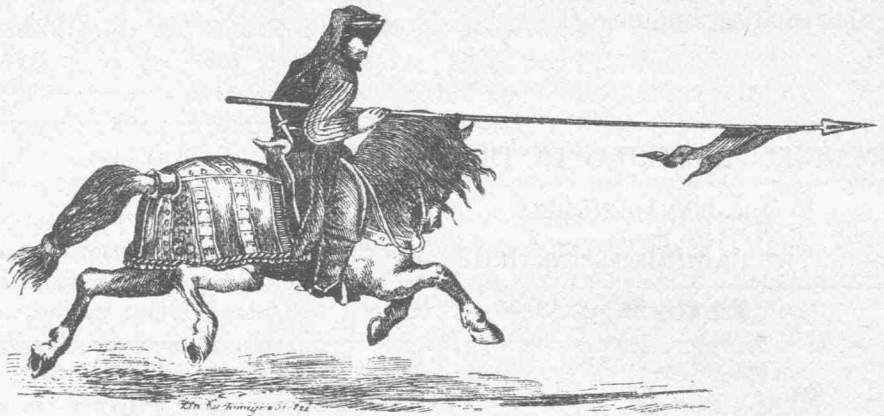

στολή ἐκ Κερκύρας λέγει ὅτι 1500 Στρατιῶται ἦσαν ἔτοιμοι νὰ περάσωσιν εἰς Ἀπουλίαν al guadagno, ὃ δὲ προνοητὴς τοῦ στόλου Μελχίωρ Τριβιζάνος, ἀφοῦ μετεβίβασε τριακοσίους ἄλλους εἰς Saseno, ὅπως ἐντεῦθεν περάσωσιν εἰς Καλαβρίαν, ἐστρατολόγησε πλῆθος ἐτέρων Στρατιωτῶν ἐν Ζακύνθῳ καὶ Δυρραχίῳ⁴⁾. Ἀλλὰ παρὰ τούτους καὶ ἄλλοι κατ' ἐκάστην ἔφθονον εἰς Ἐνετιάν ὅπως μεταβῶσιν εἰς Φερράραν, ἐνθα οἱ ὑπὸ τὸν Παλαιολόγον Ναυπλιεῖς ἐλεηλάτουν διὰ συνεχῶν ἐπιδρομῶν τὴν Ῥωμανίαν καὶ ἰδίως τὴν χώραν τοῦ Λούγου. Περί τῆς ἀφίξεως τῶν τελευταίων τούτων εἰς Ἐνετιάν ὁ αὐτόπτης Σανούτος γράφει τὰ ἐξῆς, τὰ ὁποῖα πρὸς τοῖς ἄλλοις ἐπικυροῦσι τὰ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν εἰρημμένα περὶ τοῦ χαρακτῆρος καὶ τῶν ἐξέων τῶν Στρατιωτῶν.

«Ἐκ Ναυπάκτου κατέπλευσαν ἐνενήκοντα Στρατιῶται μετὰ τῶν βαρβαρικῶν ἵππων των, καὶ ἀποβιβασθέντες ἐν Λίδῳ, τὴν ἐπιούσαν ἐξετέλεσαν παρέλκυσιν ἀποδείξασαν τὸν ταχύτατον

μετὰ πολλῆς προθυμίας τοῖς παρεχωρήθησαν ἐν δουρικῷ σιγίλλῳ. Ἐν τῷ συμβουλίῳ τῶν Κλητῶν (Pregadi) ἐξελέγη προνοητὴς τῶν Στρατιωτῶν ὁ Βαρθολομαῖος Μίνιος, διατρίβων ἐν Lago Scuro, πρόφην ἀρμολογῆς ἐν Ναυπλίῳ, καὶ πρὸς ταχείαν πληρωμὴν τῶν χρημάτων ἐπεβλήθησαν δύο δεκάται ἐπὶ τοῦ Monte nuovo, συνάμα δὲ ἀπεφασίσθη ἵνα στρατολογηθῶσι χίλιοι ἔτεροι Στρατιῶται καὶ χίλιοι Ζάγδαροι, ἧτοι πεζοί. Οἱ Ζάγδαροι εἶνε ἀπηλπισμένοι ἄνθρωποι, οὐδόλως ἐκτιμῶντες τὴν ζωὴν των. Οἱ Στρατιῶται ὀνομαζόμενοι ὑπὸ τῶν λατίνων Ἡπειρώται, Τούρκοι, Ἑλληγες καὶ Ἀλβανοί, εἶνε ἄνδρες καρτερόθυμοι, καὶ πρόθυμοι εἰς πάντα κίνδυνον. Φύσει ἄρπαγες καὶ τῶν λεηλασιῶν φίλοι καταστρέφουσι τὴν χώραν διὰ τῶν ἐπιδρομῶν καὶ φοβεύουσι τοὺς ἀθρώπους πρὸς οὐδὲν θεωροῦντες τὸν θάνατον. Φέρουσιν ἀσπίδα, σπάθην καὶ λόγχην μετὰ σημαίας ἐν τῇ κορυφῇ, καὶ σιδηροῦν ῥόπαλον. Ὀλίγιστοι φοροῦσι θώρακας, ἐν γένει δὲ

Ἑλληρ στρατιώτης.

δρόμον των εἰς τοὺς συρρέουσιν ἀναριθμητοὺς πατρικίους καὶ πλῆθη τοῦ λαοῦ. Τῇ 22 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς κατέπλευσεν ἕτερον πλοῖον φέρον 112 ἵππους καὶ Στρατιῶτας ἐκ Κορώνης, καὶ οὕτω διαδοχικῶς ἔφθασαν ὁκτώ φορτηγὰ κομίσαντα χίλιους Στρατιῶτας μετὰ τῶν ἵππων των. Οἱ Στρατιῶται οὗτοι ἐζήτησαν ἀπὸ τὴν αὐθεντίαν τὰς ἐξῆς τρεῖς χάριτας. Πρῶτον ὅπως μὴ θεωρηθῶσιν, ὡς οἱ ἄλλοι, μισθωτοὶ καὶ τοῖς πληρωθῶσι μηνιαία, ἀλλὰ μόνον νὰ τοῖς πληρώνωνται δύο μὲν δουκάτα διὰ πάντα ζῶντα αἰχμάλωτον, καὶ ἐν δι' ἐκάστην ἐχθρικήν κεφαλὴν, κατὰ τὴν συνήθειάν των. Δεύτερον, ὅπως τοῖς δοθῇ ὡς ἀρχηγός Ἐνετὸς εὐπατρίδης, καὶ οὐχὶ ξένος τις ὡς εἰς τοὺς ἄλλους στρατιώτας, διότι ἔχουσιν ὅλως διάφορα ἔθιμα. Τρίτον, ὅπως πληρωθῶσιν ἐκάστῳ τέσσαρα δουκάτα, διότι ἀναχωροῦντες ἐξώδυσαν τρεῖς μηνιαία. Πᾶσαι αἱ συνθήκαι αὗται

βαμβακίους ἐπενδύτας, ἐρραμένους κατ' ἰδιάζοντα αὐτοῖς τρόπον. Οἱ ἵπποι των εἶνε μεγάλοι συνεθισμένοι εἰς τοὺς κόπους, τρέχουσιν ὡς πτηνοί, κρατοῦσιν αἰετοπετὴν τὴν κεφαλὴν ὀρθίαν καὶ υπερβαίνουσιν ἅπαντας ἐν τῇ τάξει τοῦ πολέμου. Ἀπειράριθμοι τοιοῦτοι Στρατιῶται εὐρίσκονται ἐν Ναυπλίῳ καὶ ἄλλοις τόποις τῆς Ἑλλάδος καὶ Πελοποννήσου ὑποκειμένοις τῇ αὐθεντίᾳ, καὶ θεωροῦσι τὰς τειχῆρας πόλεις των ὡς ἀληθῆ θώρακα καὶ λόγχην των.»⁴⁾

Ἐπειδὴ δὲ ἐν τῇ ἄνω ἐκθέσει τοῦ Σανούτου μνημονεύονται παρὰ τοῖς Στρατιώταις καὶ οἱ Ζάγδαροι, πρέπει νὰ εἰπωμεν τίνες οἱ φέροντες τὸ πηράδοξον τοῦτο ὄνομα Ἑλληγες πολεμισταί.

Ἐκστρατεῦον ὁ Στρατιώτης παρηκολουθεῖτο ὑπὸ τῶν ὑποτελῶν του, οὓς δὲν ἐθεώρει ὡς ὁ ἐν τῇ Δυτικῇ Εὐρώπῃ τιμαριούχος ἀπλοῦς δούλους, ἀλλὰ μέλη οὕτως εἰπεῖν τοῦ ἰδίου οἴκου, διὸ καὶ

⁴⁾ Sanuto, Comment. σελ. 125.

⁴⁾ Sanuto, σελ. 114—115.